

[Statsministeren]

litik, i løbet af et år eller to vil have løst alle vanskelighederne, så vi straks igen kan begynde at lempe på den økonomiske politik; så let er det ikke. Både arbejdsløsheden, underskuddet på betalingsbalancen og underskuddet på statsbudgettet vil være problemer, vi kommer til at slås med en lang række år frem i tiden her i folketinget, og uanset hvem der er regering. Vi må i alle tilfælde regne med en ret betydelig stigning i statsgælden også i de kommende år.«

Det var, hvad vi dengang stillede i udsigt.

Vi kunne have opnået bedre resultater og hurtigere resultater, hvis vi havde fået regeringens forslag gennemført fuldt ud. Vi havde foreslået over de to år at spare 5-6 mia kr. mere, end vi kunne få flertal for. Men længere ønskede vi heller ikke at gå, for – som jeg også sagde dengang – »vi skal finde den duelige balance. Både erhvervslivet og husholdningerne skal have tid til at tilpasse sig. Vi skal ikke stramme så kraftigt, at vi bare forstærker erhvervslivets vanskeligheder og slår virksomheder i stykker. Så ville vi også let skade eksporten. Der er jo mange eksportvirksomheder . . . der er helt afhængige af det grundlag, de har på det danske hjemmemarked.«

Den balance, vi dengang talte om, har vi fastholdt.

Forbedringen i udviklingen træder tydeligt frem, når man analyserer den udvikling, der er sket i efterspørgsels sammensætning.

I tiårsperioden fra 1972 til 1982 var den reale stigning i Danmarks bruttonationalprodukt i gennemsnit kun omkring 2 pct. om året. Det var ca. ½ pct. under den årlige stigning i EF-landene under ét.

De seneste skøn regner faktisk med en årlig stigning i BNP på over 3 pct. fra 1982 til 1985. Til sammenligning regner OECD med en årlig stigning i EF-landene på ca. 2 pct. Vi klarer os altså nu bedre end de andre, og før var det omvendt.

Samtidig er der sket en betydningsfuld ændring i sammensætningen af den efterspørgsel, der ligger bag stigningen i produktionen og beskæftigelsen.

I perioden fra 1972 til 1982 kom tre fjerdedele af stigningen i den samlede efterspørgsel fra det private og det offentlige forbrug, mens kun en fjerdedel kom fra eksporten og fra investeringerne. Det offentlige forbrug steg i denne periode med i gennemsnit

4 pct. om året, mens investeringerne samtidig viste et markant fald.

Den udvikling er nu vendt om. Vi har standset realvæksten i de offentlige udgifter, og investeringerne viser en stærkt stigende tendens. Derfor regner vi nu også med, at ca. tre fjerdedele af efterspørgselsstigningen fra 1982 til 1985 vil komme fra eksporten og fra investeringerne, mens kun en fjerdedel vil komme fra det private forbrug.

Denne drejning er udtryk for, at det er lykkedes for regeringen gennem sin genopretningspolitik at afløse en uholdbar stærk vækst i den offentlige sektor med et mærkbart opsving i den private sektor, båret frem af en kraftig stigning i eksporten og i investeringerne.

Denne drejning af udviklingen finder også et klart udtryk i beskæftigelsesudviklingen. Fra 1977 til 1982 mistede vi omkring 150.000 arbejdspladser i den private sektor. Der har ganske vist været rejst tvivl om den stigning i beskæftigelsen på 50.000 i det sidste år, som ATP-tallene viser. Men tallene for beskæftigelsen i industrien og bygge- og anlægssektoren taler deres tydelige sprog. Fra maj 1980 til maj 1983 faldt beskæftigelsen i disse to sektorer med 67.000. Fra maj i fjor til maj i år er den steget med 26.000.

Samtidig – og det er jo bemærkelsesværdigt – er den kraftige forøgelse af beskæftigelsen i den offentlige sektor ophørt.

Virkningen på arbejdsløshedstallene er endnu beskeden på grund af den fortsatte vækst i arbejdsstyrken. Da regeringen trådte til, var arbejdsløshedstallene præget af en kraftigt stigende tendens. Men nu går det dog klart den rigtige vej.

Der tegner sig et billede af en samfundsøkonomi med en stigende produktion og beskæftigelse i den private sektor, og dette opsving er – i modsætning til tidligere – især båret frem af en kraftig stigning i eksporten og i investeringerne.

Alle foreliggende oplysninger tyder på, at disse tendenser også vil gøre sig gældende fremover. Erhvervslivets ordreindgang, dets ordrebeholdninger og udviklingen i erhvervsbyggeriet tyder på, at fremgangen i eksporten og investeringerne vil fortsætte.

Underskuddet på betalingsbalancen blev formindsket væsentligt fra 1982 til 1983, hvor det blev nedbragt fra 19 mia kr. til 11 mia kr.